

Kodakondsuse seaduse täiendamise seaduse eelnõu seletuskiri

I. Sissejuhatus **Sisukokkuvõte**

Kodakondsuse seaduse täiendamise seaduse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) on välja töötatud õiguselguse ja –kindluse eesmärgil, et kord juba sünnijärgse Eesti kodanikuna tunnustatud isikul on sünnijärgse Eesti kodaniku õigused ja kohustused. Eelnõu eesmärk on võrdsustada optandi järgi sünnijärgse kodanikuna määratletud isiku õiguslik seisund sünnijärgse Eesti kodaniku õigusliku seisundiga.

Eelnõuga on kavandatud täiendada kodakondsuse seadust (edaspidi *KodS*) nii, et edaspidi on isik võimalik lugeda sünnijärgseks Eesti kodanikuks, kui ta on varem määratletud sünnijärgse Eesti kodanikuna optandi järgi, kellele oli antud Eesti kodakondsustunnistus, kuid kes ei täitnud nõuet asuda elama Eestisse.

Lisaks täiendatakse KodS-i sättega, mis võimaldab lugeda sünnijärgseks Eesti kodanikuks ka see isik, kes sai Eesti kodakondsuse või määratleti Eesti kodanikuna, ning kelle otsejoones ülenev sugulane oli optant, kellele anti välja Eesti kodakondsustunnistus, kuid kes ei täitnud nõuet asuda Eestisse. Kavandatava täienduse kohaselt loetakse isik Eesti kodanikuks vaatamata asjaolule, et tal on veel mõne teise riigi kodakondsus.

Kehtiv KodS võimaldab lugeda sünnijärgseks Eesti kodanikuks Eesti kodaniku isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses ekslikult Eesti kodanikuna määratletud isiku, kes omab ka teise riigi kodakondsust, üksnes juhul, kui isik loobub teise riigi kodakondsusest. Lisaks võimaldavad kavandatavad täiendused lugeda Eesti kodanikuks Abhaasias elavad Eesti kodanikuna määratletud isikud. Nagu teada, ei saa Abhaasias elavad Eesti kodanikud Venemaa Föderatsiooni kodakondsusest tegelikult loobuda, sest see muudaks nende igapäevase elu keerukaks.

Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi kodakondsus- ja rändepoliitika osakonna juhataja Ruth Annus (ruth.annus@siseministeerium.ee, tel 612 5120) ja sama osakonna nõunik Koidu Mesilane (koidu.mesilane@siseministeerium.ee, tel 612 5081). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi kodakondsus- ja rändepoliitika osakonna õigusnõunik Kaspar Lepper (kaspar.lepper@siseministeerium.ee, tel 612 5016). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Siseministeeriumi õigusosakonna keeleteimetaja Airi Kapanen (airi.kapanen@siseministeerium.ee, tel 612 5241).

Märkused

Eelnõu muudatused on seotud järgmistes dokumentides seatud eesmärkide täitmisega:

- 1) „Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2019–2023”
 - a) alapunktiga 3.28, mille kohaselt ei tohi kelleltki võtta Eesti kodakondsust ainult seetõttu, kui tagantjärele jõutakse hinnanguni, et kodakondsuse saamisel heauskselt käitunud inimene sai selle riigi eksituse tõttu¹;

¹ Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm, kinnitatud 30. mail 2019. a. Kättesaadav aadressil https://www.valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/valitsus/RataseIIvalitsus/vabariigi_valitsuse_tegevusprogramm_2019-2023_esitatud_300519.pdf.

- b) alapunktiga 3.29, mis näeb ette õigusliku segaduse lahendamise Abhaasia eestlaste kodakondsuse küsimuses.

Eelnõu ei ole seotud mõne muu menetluses oleva eelnõuga.

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 104 lõike 2 punkti 1 kohaselt on eelnõu vastuvõtmiseks vajalik Riigikogu koosseisu häälteenamus.

II. Eelnõu eesmärk

Seadust on vaja täiendada õigusselguse ja -kindluse eesmärgil, et kord juba sünnijärgse Eesti kodanikuna tunnustatud isikul on sünnijärgse Eesti kodaniku õigused ja kohustused. Õiguskantsler on sedastanud², et sünnijärgne kodakondsus tekib põhiseaduse kohaselt automaatselt. Seetõttu ei loo õigust kodakondsusele mitte haldusakt isiku kodanikuna tunnustamise või määratlemise kohta, vaid pädev haldusorgan tuvastab riigi nimel, et isik on kodanik. Kodakondsuse üle otsustamisel tuleb järgida õiguspärase ootuse põhimõtet ja isiku huvi senise haldusakti kehtima jäämiseks. Õiguskantsler leidis, et kodakondsusega seotud keerulises õigusvaidluses ei või ebasoodsasse olukorda panna isikuid, kes on heauskselt lähtunud Eesti riigi varasematest otsustest.

Alates 1. augustist 2012 on KodS-s sätestatud, et ekslikult Eesti kodanikuna määratletud isikule kodakondsuse andmise otsus jõustub pärast seda, kui isik esitab riigile tõendi, et ta on teise riigi kodakondsusest vabastatud. See on toonud kaasa olukorra, kus end heauskselt sünnijärgseteks Eesti kodanikeks pidanud isikud saavad aastaid hiljem Politsei- ja Piirivalveametis (edaspidi PPA) uut Eesti kodaniku passi või isikutunnistust taotledes teada, et riik on nende õigusliku seisundi määratlemisel eksinud – nad ei ole sünnijärgsed kodanikud ja nende suhtes algatatakse uus menetlus isiku õigusliku seisundi kindlaksmääramiseks. Eelkõige mõjutab eelnõu isikuid, kes määratleti sünnijärgse Eesti kodanikuna olukorras, kus ei olnud selge, kas nende esivanemad olid saanud Eesti kodakondsuse optsiooni teel või ei olnud seda neile antudki.

Eesti ja Nõukogude Venemaa vahel 2. veebruaril 1920. aastal sõlmitud ning 13. veebruaril 1920. aastal ratifitseeritud Tartu rahulepingu artiklist IV lähtudes oli Venemaal elavatel Eesti soost isikutel võimalus opteerida Eesti kodakondsus ja tulla elama Eestisse. Samast artiklist tuleneb, et opteerimine tuli teoks teha ühe aasta vältel rahulepingu ratifitseerimisest ja opteerijad pidid optsiooni päevast arvates ühe aasta jooksul Venemaalt lahkuma. PPA praktika optsiooni korras Eesti kodakondsuse omandanud isikute dokumenteerimisel on olnud erinev. Kuni 2002. aastani loeti opteerunuks üksnes need, kes olid oma optsiooni lõpule viinud, st tegelikult Eestisse elama asunud. Viidatud praktika muutus, kui 2002. aastal pöördus üks Eesti kodaniku passi taotleja kohtusse ja vaidlustas otsuse talle passi väljaandmisest keelduda. Esimese astme kohus leidis, et Tartu rahulepingu artiklist IV tulenev kohustus Venemaa piiridest lahkuda ja asuda elama Eestisse, ei ole optsiooni realiseerumiseks oluline ning isik loetakse opteerunuks ka juhul, kui ta jäi pärast optsiooni otsust endiselt elama Venemaale.

2015. aastal luges PPA oma senise halduspraktika ekslikuks ja taas muutis seda – optsiooniga kodakondsuse omandamisel hakati uuesti arvestama asjaolu, et optant pidi pärast kodakondsustunnistuse väljaandmist Venemaalt Eestisse ümber asuma. Kui ta seda ei teinud, loeti ta oma optsiooniõigusest loobunuks, mistõttu ei saa ka tema järeltulijad olla sünnijärgsed Eesti kodanikud.

² 17. juuni 2019. a kiri nr 7-4/190505/1903095

Riigikohtu halduskolleegiumi 2. märtsi 2018. a otsuses nr 3-16-1810 asus Riigikohus seisukohale, et Eesti kodakondsuse omandamiseks pidi optant Eestisse elama asuma. Riigikohus leidis, et kui optiooni taotlenud ja vastava tunnistuse saanud isik ei viinud kodakondsuse omandamist lõpule ehk ei asunud Eestisse elama, ei omandanud tema lapsed sünniga Eesti kodakondsust. Samuti ei saanud ega saa optandi järeltulijad ise kodakondsuse omandamist lõpule viia. Seega kinnitas Riigikohus PPA hilisema halduspraktika õigsust. Sarnane seisukoht tuleneb ka Tartu Ülikooli analüüsist „Aastatel 1918-1940 opteerimise teel Eesti kodakondsuse omandamise küsimusi käsitletud õiguse ja halduspraktika analüüs“. Analüüsi põhjal ei ole Eestisse mitte naasnud optantide järeltulijad sünnijärgsed Eesti kodanikud tänases tähenduses. Õigused ja kohustused, mis kodakondsusest tulenesid, olid väga erinevad neil inimestel, kes Eestisse asusid, ja neil, kes ei asunud. Kuna Eestisse mitte asunud optandid ei viinud Eesti kodakondsuse saamise protsessi lõpule, ei saanud nad Eesti kodanikeks. Nii ei omandanud ka nende järeltulijad sünniga Eesti kodakondsust. Seega on nii Riigikohtu nimetatud lahend, Tartu Ülikooli analüüs ja PPA halduspraktika omavahel lõppjärel dustelt kooskõlas.

Riigi halduspraktika on olnud eri aegadel erinev, kuid riik ei saa isikute suhtes käituda sõnamurdlikult ega tunnistada kehtetuks oma varasemaid otsuseid kodakondsuse kohta. Eelnõu eesmärk on võrdsustada optandi järgi sünnijärgse kodanikuna määratletud isiku õiguslik seisund sünnijärgse Eesti kodaniku õigusliku seisundiga.

Eesti kodaniku õiguslik seisund määratakse isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses kindlaks iga kord. See tähendab, et kuigi isikule on varem välja antud Eesti kodaniku pass või isikutunnistus ja PPA on pidanud isikut Eesti kodanikuks, võivad selguda dokumendi kehtivusaja lõppemisel ja uue dokumendi taotlemisel asjaolud, mille põhjal PPA leiab, et tema varasem otsus isiku Eesti kodanikuna tunnustamise kohta on olnud ekslik. Kehtiva KodS-i alusel saab ekslikult Eesti kodanikuna määratletud ning teise riigi kodakondsuses olevat isikut käsitleda jätkuvalt Eesti kodanikuna üksnes juhul, kui isik loobub teise riigi kodakondsusest. Seega, selleks, et lugeda kord juba Eesti kodanikuna määratletud isik jätkuvalt Eesti kodanikuks ilma, et isik peaks loobuma teise riigi kodakondsusest, on vajalik täiendada KodS-i. Seaduse täiendamiseks oleks järgitud õiguspärase ootuse põhimõtet ja isik, keda riik on Eesti kodanikuna tunnustanud, saaks olla kindel, et halduspraktika selles küsimuses ei saa edaspidi muutuda ning isiku staatus Eesti kodanikuna on püsiv. Arvestades, et ekslikult Eesti kodanikuna määratletud isikute olukorda pole võimalik lahendada ilma KodS-i muutmata, antakse õigusselguse saabumiseni praegusel ajal alates 2019. aasta algusest sellistele isikutele kaheaastase kehtivusega Eesti kodaniku passid ja isikutunnistused. Selliseid korduvaid isikut tõendava dokumendi taotlusi, kus isik on varem, esmase dokumendi väljaandmisel määratletud sünnijärgse kodanikuna optandi järgi, on praegu PPA menetluses 7 isiku kohta. Eesti kodaniku dokumendi, mis kehtib kaks aastat, on saanud 52 isikut.

Eelnõu eesmärk on eelkõige lahendada Abhaasias elavate Eesti kodanikega seonduv murekoht. Välisministeeriumi info kohaselt elab Abhaasia eestlaste kogukond peamiselt kahes piirkonnas: Salme külas ja Suhhumi piirkonnas. Abhaasia eestlaste kogukond on pigem hääbuv, noored õpivad võimaluse korral eesti keelt ning pärast põhihariduse saamist tulevad Eestisse siinsete sugulaste juurde ja õppima Eesti ülikoolidesse. Arvestades asjaolu, et Venemaa Föderatsioon (edaspidi VF) on Abhaasia piirkonna okupeerinud, on Abhaasia eestlased praktilistel põhjustel taotlenud endale VF-i kodaniku passi.

III. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga täiendatakse seadust §-ga 35¹, millega nähakse ette optandi järgi Eesti kodanikuna määratletud Eesti kodaniku lugemine sünnijärgseks Eesti kodanikuks juhul, kui optandile oli

antud kodakondsustunnistus, kuid optant ei täitnud Tartu rahulepingu artikli IV kohustust asuda Eestisse (kavandatav lõige 1). Samuti nähakse ette võimalus lugeda sünnijärgseks Eesti kodanikuks see isik, kes sai Eesti kodakondsuse või määratleti Eesti kodanikuna muul alusel (nt abielu kaudu Eesti kodanikust mehega), kuid kelle otsejoones ülenev sugulane oli optant, kellele anti välja küll Eesti kodakondsustunnistus, ent ei täitnud nõuet asuda Eestisse (kavandatav lõige 6).

Seega on pärast seaduse täiendamist võimalik lahendada nende isikute kodakondsusega seonduv, kelle riik on juba määratlenud Eesti kodanikuna ja kellele on välja antud Eesti kodaniku pass või isikutunnistus olukorras, kus ei olnud selge, kas nende esivanemad olid saanud Eesti kodakondsuse optsiooni teel või ei olnud seda neile antud. Seaduse täiendamisega võimaldatakse lugeda sünnijärgseteks Eesti kodanikeks juba kord riigi poolt Eesti kodanikuna tunnustatud optantide järeltulijad, vaatamata sellele, kas optant täitis nõude asuda Eestisse või mitte. Eelkõige lahendab see Abhaasias elavate Eesti kodanike probleemi, kes on pidanud piirkonna okupeerimise tõttu taotlema endale ka VF-i passi ning kellel ei ole praktilistel põhjustel võimalik loobuda VF-i kodakondsusest ja passist, sest vastasel korral ei saaks need isikud vabalt liikuda ega teha oma igapäevatoiminguid. Lisaks võimaldab seaduse täiendamine kaalutlusõiguse teostamise kaudu lahendada ka selliste isikute probleemi, kes on küll saanud Eesti kodakondsuse abiellumisel Eesti kodanikuga, kuid kelle esivanem oli optant, kes ei asunud pärast kodakondsustunnistuse saamist Eestisse elama.

Loodava paragrahvi alusel on võimalik sünnijärgseks Eesti kodanikuks lugeda üksnes need isikud, kelle riik on juba kodanikuna määratlenud ja kellele on antud Eesti kodaniku pass või isikutunnistus enne 2019. aasta 1. jaanuari (kavandatav lõige 2). Seega lahendatakse seaduse täiendamisega vaid nende inimeste olukord, keda on riik tunnustanud Eesti kodanikuna, ning muudetakse võimatuks taoliste isikute juurde tekitamine. Pärast nimetatud kuupäeva optandi järgi Eesti kodanikuna määratlemisel peab olema täidetud Tartu rahulepingu artiklist IV tulenev optandi kohustus Venemaa piiridest lahkuda ja asuda elama Eestisse. Kui optant jäi pärast optsiooni otsust endiselt elama Venemaale, ei ole optsioon lõpule viidud ning optandi järglased ei omandanud Eesti kodakondsust sünniga.

Kavandatava täienduse kohaselt on kaalutlusõiguse kohaldamise kaudu võimalus jätta isik sünnijärgseks Eesti kodanikuks lugemata, kui on olemas alused kodakondsuse andmisest keelduda või kodakondsus ära võtta (kavandatav lõige 5).

Loodava paragrahvi sihtrühmaks on optandi järgi Eesti kodanikuna tunnustatud Eesti kodanikud, kellel võib olla ka muu riigi kodakondsus. Peamiselt on tegu Venemaa Föderatsioonis ja Abhaasias elavate isikutega.

Eesti kodakondsuspoliitika on alates Eesti iseseisvuse taastamisest olnud stabiilne, toetades sellisena Eesti riikluse ja põhiseadusliku korra kaitset. Põhiseaduse § 8 lõikes 1 on sätestatud, et igal lapsel, kelle vanematest üks on Eesti kodanik, on õigus Eesti kodakondsusele sünnilt. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt ei tohi kellelki võtta sünniga omandatud Eesti kodakondsust ning lõikes 5 sätestatakse, et Eesti kodakondsuse saamise, kaotamise ja taastamise tingimused ning korra sätestab KodS. Seega on põhiseaduses sätestatud Eesti kodakondsuse üldised alused täpsemini reguleeritud KodS-is. Kavandatava täienduse kohaselt ei määratleta üldjuhul sünnijärgseks Eesti kodanikuks loetud isiku järgi teisi isikuid Eesti kodanikuna. Eesti kodanikuks loetud isiku järgi on kedagi teist võimalik määratleda sünnijärgse Eesti kodanikuna üksnes siis, kui see teine isik on juba Eesti kodanikuna määratletud enne 2019. aasta 1. juulit (kavandatav lõige 7). Kõnealuse sättega kavandatav piirang, mille kohaselt ei saa teised isikud Eesti kodakondsust isiku järgi, kes ei ole omandanud Eesti kodakondsust sünniga, vaid kes on sünnijärgseks kodanikuks loetud haldusorgani otsusega, on põhiseadusega kooskõlas.

Rahvusvahelise õiguse normide kohaselt on igal riigil põhimõtteliselt õigus otsustada, kes on selle riigi kodanikud, seega on tegemist riigi enda pädevusse kuuluva küsimusega, kus iga riik otsustab kodakondsuse andmise täpsed tingimused. Seega on riigi kodakondsuspoliitika suures osas poliitilise valiku küsimus. Põhiseaduse kohaselt on kodakondsust kokkuvõttes määratletud kui „avalik-õiguslikku suhet, mis ühendab isiku vastava riigiga ja millest tulenevalt saab sellest isikust teatud hulga õiguste ja kohustuste kandja. Kodakondsussuhtele on iseloomulik, et see põhineb erilisel solidaarsussuhtel asjaomase riigiga ning õiguste ja kohustuste vastastikkusel“³. Kodakondsuse andmine isikutele, kellel selline suhe puudub, on küsitav ning riigi julgeoleku kaalutlustest on asjakohane kehtestada piirang. Kodakondsuspoliitika, mis lähtub põhiseadusest ja rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetest, peab tagama rahvusriigi säilimise, avaliku korra ja riigi julgeoleku. Loodav säte on kooskõlas põhimõttega, et haldusorgani otsusega loetakse Eesti kodanikuks üksnes need isikud, kelle on riik juba varem kodanikuna määratlenud, ja see ei võta kõigilt teistelt isikutelt õigust saada Eesti kodakondsus naturalisatsiooni korras. Seega ei kohelda nende isikute, kes ei ole Eesti kodakondsust omandanud sünniga, vaid kelle on Eesti kodakondsuse omandanud lugenud haldusorgan, järeלטulijaid põhjendamatult ebavõrdselt. Piiranguga luuakse olukord, et isiku järgi, kes on loetud Eesti kodanikuks haldusorgani otsusega, ei saa Eesti kodakondsust omandada teised isikud, välja arvatud juhul, kui selline teine isik on juba määratletud Eesti kodanikuna ja talle on antud Eesti kodaniku pass või isikutunnistus.

KodS-i § 1 lõige 2 keelab Eesti kodanikul olla samal ajal muu riigi kodakondsuses. Sünnijärgsete Eesti kodanike mitmik kodakondsust tegelikult tolereeritakse. Kui inimene aga ei ole sünnijärgne Eesti kodanik, vaid on saanud kodakondsuse naturalisatsiooni korras (peamiselt abiellumise või ekslikult Eesti kodanikuna määratlemise teel), peab ta tegema valiku, ning juhul, kui ta ei loobu muu riigi kodakondsusest, jääb ta Eesti kodakondsusest ilma.

Loodavas paragrahvis nähakse ette ka võimalus Eesti kodakondsus taastada juhul, kui optandi järgi Eesti kodanikuna tunnustatud isik on Eesti kodakondsusest loobunud või on PPA lugenud isiku Eesti kodakondsuse kaotanuks (kavandatav lõige 4). Kodakondsuse taastamiseks ei pea isik esitama eraldi taotlust, vaid piisab, kui isik taotleb endale uut Eesti kodaniku passi või isikutunnistust. Lisaks sätestatakse võimalus jätta isiku Eesti kodakondsus taastamata juhul, kui on olemas asjakohased alused kodakondsusest andmisest keelduda või kodakondsus ära võtta.

IV. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga võetakse kasutusele uus termin „optant“, mida õigusaktides ei ole varem kasutatud. Eelnõu kohaselt on optant isik, kes on taotlenud Eesti kodakondsust optiooni korras ja kellele on väljastatud kodakondsuse tunnistus. Optioon tähendab isiku või mingi elanikkonna osa õigust valida kodakondsus pärast seda, kui riikides on toimunud territoriaalsed muudatused või endiste riikide asemele on tekkinud uued riigid.

V. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

VI. Seaduse mõju

³ Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Veebis kättesaadav aadressil: <https://www.Põhiseadus.ee/>, lk 119.

Eelnõu ei muuda kodakondsuspoliitika aluseid.

Sihtrühm: isikud, kes on Eesti kodaniku isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses sünnijärgse Eesti kodanikuna määratletud optandi järgi. Praeguseks on PPA andmetel selliseid isikuid tuvastatud 59 juhul. Sihtrühma suurus on keeruline määrata, selle kohta ei ole statistikat. Sihtrühma võivad kuuluda kõik isikud, kes on esmase dokumendi väljaandmisel määratletud optandi järgi Eesti kodanikuna, ja see asjaolu selgub igal üksikul juhul, kui isik tuleb taotlema korduvat dokumenti.

Valdkond: sotsiaalne mõju

Seaduse täiendamisel on positiivne mõju. Riik käitub soodsalt nende isikutega, kes on end heauskselt sünnijärgseks Eesti kodanikuks pidanud ja loeb nad Eesti kodakondsuse sünniga omandanuks ka edaspidi. Kuna optandi järgi Eesti kodanikuna määratletud isikute hulgas on neid, kes on pikki aastaid hoidnud alal eestlust, eesti keele ja kultuuri kui põhiseadusliku väärtuse säilimist väljaspool Eestit, tagatakse eelnõuga, et mistahes maailma paigas elav Eesti kodanik (eestlane) on riigile oluline, ja riik teeb kõik endast sõltuva, et sellise isiku side Eestiga püsiks. Täiendus vähendab ühiskonnas sotsiaalseid pingeid ja kaitseb isikuid riigi sellise käitumise eest, mida isikud tunnetavad sõnamurdlikuna. Ühtlustub ka poliitika Abhaasia eesti kogukonna suunal ja täiendus võimaldab Eesti kodanikel, arvestades sealset olukorda, säilitada Eesti kodakondsuse.

Valdkond: mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele ning avaliku sektori kuludele ja tuludele

Arvestades, et isiku staatus määratakse isikut tõendava dokumendi menetluses, ei mõjuta seaduse täiendamine PPA töökoormust.

Valdkond: mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele

Seaduse täiendamisega ei kaasne välissuhetele ja riigi julgeolekule negatiivset mõju. Isikud on juba varem Eesti kodanikuks määratletud, riik on neid pidanud Eesti kodanikuks ning nad on kandnud ja kasutanud Eesti kodakondsusest tulenevaid õigusi ja kohustusi. Edaspidi kontrollitakse ja hinnatakse samuti, ega isik ei ole esitanud võltsitud dokumente või valeandmeid ning kas ta käitub õiguskuulekalt ega ohusta Eesti julgeolekut või põhiseaduslikku korda. Juhul kui üksikisik ohustab Eesti julgeolekut, ei mõjuta kavandatav täiendus võimalusi tema kodakondsus sellel põhjusel ära võtta või taastamata jätta.

VII. Seaduse rakendamiseks vajalikud kulutused

Muudatuste rakendamiseks on vaja täiendada PPA ametisiseseid juhiseid ja vajadusel teha koolitusi. Otsest mõõdetavat tulu seadusmuudatuste rakendamisega ei kaasne.

VIII. Rakendusaktid

Seaduse täiendamisega ei kaasne vajadust muuta rakendusakte.

IX. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub üldises korras, kuivõrd eelnõuga ei tehta selliseid täiendusi, mis eeldavad lisaaga nendega kohanemiseks.

X. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks ministeeriumidele ning arvamuse avaldamiseks Politsei- ja Piirivalveametile ja Kaitsepolitseiametile.

Algatab Vabariigi Valitsus2019

(allkirjastatud digitaalselt)

.....
.....